

УДК 336.761

**Л. Малюта, Н. Макар**

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

## **ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Перехід до глобальної ринкової економіки – це рух підприємництва в середовище високої конкуренції, де воно може стикнутися з різного роду ризиками та зазнати впливу різносторонніх деструктивних факторів. За таких умов досягнення стабільності функціонування суб'єктів господарювання та існування їх на ринку є актуальним та важливим завданням. Для його реалізації великого значення набуває забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької та інших видів діяльності.

Безпека підприємства є однією із складових частин економічної безпеки держави. Остання складається з багатьох напрямів організаційно-управлінської діяльності, в тому числі зі створення сприятливого клімату для розвитку підприємництва, і на цій основі забезпечення різноманітних потреб суспільства, різних верств населення та окремого громадянина.

Забезпечення економічної безпеки підприємства – це процес реалізації функціональних складових економічної безпеки з метою запобігання можливим збиткам і досягнення максимального рівня економічної безпеки нині і в майбутньому.

Оскільки чинників, що становлять загрозу для окремого підприємства, достатньо багато, доцільно всю роботу із забезпечення безпеки координувати з єдиного виконавчо-розпорядницького органу, який називають «службою (відділом) безпеки». Ця служба «тримає руку на пульсі» практично всіх ланок фірми і вживає ефективні заходи протидії дестабілізуючим чинникам, використовуючи для цього, у разі необхідності, не тільки власні сили, але й сили усієї фірми, а в окремих випадках – і сили зовнішніх організацій.

Система безпеки підприємства складається з таких двох підсистем: першої – забезпечення конфіденційності і захисту об'єктів інтелектуальної власності, що формують інформаційну безпеку; другої – забезпечення фізичної безпеки майна і персоналу фірми.

Варто зазначити, що економічну безпеку підприємства можна розглядати також як сукупність якісних і кількісних показників, найважливішим серед яких вважається рівень економічної безпеки, який визначається станом використання корпоративних ресурсів за критеріями рівня економічної безпеки підприємства. Цей показник залежить від спроможності керівництва підприємства і спеціалістів (менеджерів) ефективно попереджати можливі загрози і ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища.

Отже, зрозуміло, що метою економічної безпеки будь-якого підприємства має бути забезпечення стійкого та максимально ефективного функціонування підприємства сьогодні та забезпечення високого потенціалу його розвитку в майбутньому, захист від зовнішніх і внутрішніх загроз тощо.

Саме тому, економічна безпека повинна ґрунтуватися на цілях успішного функціонування і розвитку підприємства за всіма сферами його діяльності і впливу. Для забезпечення економічної безпеки підприємництва і підприємства зокрема від впливу різного роду суб'єктивних і об'єктивних факторів, керівництву необхідно приймати рішення з такою швидкістю, з якою виникають і негативні зміни, вміти їх передбачити і попередити.